

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120444572
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6120444572.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému V. Ž., J.. XX.XX.XXXX, G. Z. XX, XXX XX K., Q. zaplatenie 15.160,92 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 15 160,92 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10 933,29 eura od 25.3.2020 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca si žalobou uplatnil v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica proti žalovanému nárok na zaplataenie sumy 15.160,92 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 24.03.2020 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 29.09.2017 Zmluvu č. 5135717132 (ďalej aj ako „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 02.12.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 01.12.2019, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 15.160,92 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 10 933,29 eura, z riadneho úroku vo výške 3.847,42 eura, z úroku z omeškania vo výške 356,21 eura a z poplatkov vo výške 24,- eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka počnúc dňom 25.03.2020, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Okresný súd Banská Bystrica dňa 22.12.2020, sp. zn. 16Up/2171/2020 vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 15.160,92 eura a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.933,29 eura od 25.03.2020 do zaplataenia. Zároveň zaviazal žalovaného nahradiť

žalobcovi trovy konania vo výške 1.339,67 eura. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk.

3. Podľa § 10 ods. 1,3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „ZoUK“), ak platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, súd o tom žalobcu upovedomí a vyzve ho, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

4. Žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“). Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec tunajšiemu súdu.

5. Podľa § 116 ods. 1,2 CSP, Ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

6. Keďže skutočný pobyt žalovaného sa nepodarilo zistiť, oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 17.06.2021. Žalovaný si žalobu neprevzal. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa žaloba považuje za doručenú dňa 03.07.2021. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

7. Okresný súd Prešov rozsudok zo dňa 15.10.2021, č.k. 20Csp/48/2021-103 žalobu zamietol, žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

8. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom s poukazom na ust. § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 uviedol, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov pokiaľ došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Za hrubé porušenie povinnosti podľa tohto ustanovenia sa považuje po a) posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo po b) bez prihliadnutia na údaje a z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Na základe vyššie citovaných ustanovení je zrejmé, že pokiaľ veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa jedným z vyššie uvedených spôsobov podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak však veriteľ posudzoval bonitu aspoň jedným zo spôsobov uvedených v ust. § 7 ods. 1 cit. zákona, potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinnosti podľa tohto ustanovenia. Uvedené splnenie povinnosti skúmať bonitu spôsobom prihliadnutia do databázy vyplýva z produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s tým, že tieto skutočnosti aj prostredníctvom predloženia dokumentácie zo strany žalovaného neboli sporné. Navyše pravdivosť vyššie uvedených postupov banka riadne preukázala, kedy súdu doručila výstup z bankového systému ohľadom skúmania bonity. Podľa odôvodnenia rozsudku súd nesprávne vyhodnotil predložený dôkaz. Žalobca opätovne poukázal na splnenie povinnosti ohľadom skúmania bonity - výpis z úverového registra, ktorý už je súčasťou spisu. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že dôležité je, aby bol vykonaný dopyt v čase posudzovania bonity a podpisu zmluvy, čo sa udialo. Podstatnou skutočnosťou je tiež to, že existuje záznam v stĺpci dátum/čas, ktorý predchádzal posúdeniu (podpisaniu zmluvy) a nebol starší ako 30 dní, čo taktiež splnené bolo. V tomto konkrétnom prípade bol dopyt vykonaný 4 dni pred podpisom zmluvy a bonita bola vypočítaná správne, teda na základe výsledkov dopytu s tým, že klientom deklarovaný príjem bol overený dopytom zo sociálnej poisťovne vo výške 1.100,- eur a náklady na domácnosť 564,- eur. Preto ukazovateľ schopnosti splácať úver (disponibilný zostatok) bol vo výške 536,- eur. Splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok - podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov klienta bola splnená. Existujúce splátky úverov a úverová história klienta boli overované dopytom do úverového registra, nielen internej databázy postupcu, pričom túto skutočnosť žalobca riadne preukázal

pripojením výpisu z registra. Žalobca v konaní tvrdil a tvrdí, že postupcu bonitu žalovaného riadne skúmal, pričom toto tvrdenie bolo počas celého konania medzi stranami sporu nesporné. Uvedené tvrdenie zostalo nesporným aj v čase vyhlásenia rozsudku, nakoľko žalovaný bol síce v predmetnom konaní aktívny, avšak ku skúmaniu bonity zo strany postupcu sa absolútne nevyjadril. Podľa názoru žalobcu je preto napadnutý rozsudok v časti skúmania bonity prekvapivý a nepredvídateľný, kedy za nespornosti skutkových tvrdení podložených relevantnými dôkazmi súd bez akejkoľvek procesnej aktivity žalovaného (čo do popretia týchto skutkových tvrdení) tieto sám iniciatívne a tendenčne poprie a dospeje k svojvoľnému záveru o neskúmaní bonity postupcom. V ďalšom odvolateľ v tomto smere poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre vo veci sp. zn. 6CoCsp/37/2020, Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/43/2020 a 11Co/349/2019. Okrem iného žalobca predložil ďalší dôkaz na prezisťovanie príjmov a výdavkov spotrebiteľa (v cudzom jazyku) v odvolacom konaní, pričom podľa názoru žalobcu nemožno hovoriť o novote v odvolacom konaní, nakoľko skúmanie bonity postupcom žalobca v konaní tvrdil a toto tvrdenie bolo v čase vyhlásenia rozsudku nesporné. Nakoľko skúmanie bonity v tejto časti sporné nebolo, žalobca nemal žiaden dôvod navyšovať pohľadávku o príslušenstvo v podobe nákladov za preklad jednotlivých výplatných pásov, ktorými žalovaný prezentoval svoje príjmy u zamestnávateľa vo Veľkej Británii. Nakoľko však súd podľa názoru žalobcu svojvoľne dospel k opaku, žalobca k odvolaniu priložil postupcovi doložené výplatné pásky žalovaného v cudzom jazyku (ktorému samozrejme zamestnanci banky rozumeli aj bez úradného prekladu) a zároveň uviedol, že nie je objektívne možné vyhotoviť úradný preklad týchto listín v lehote na podanie odvolania. S poukazom na vyššie uvedené preto žalobca navrhol v rámci odvolacieho návrhu, aby odvolací súd v zmysle ust. § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu, resp., aby ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 09.02.2023, č.k. 10CoCsp/3/2022 - 153 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. V rozhodnutí uviedol, že Samotná skutočnosť, že ide bezpochyby o spotrebiteľský spor neumožňuje súdu prvej inštancie bezbreho opomenúť sudcovskú a zákonnú koncentráciu konania v zmysle § 296 CSP, t. j. § 153 a § 154 CSP. Žalobca na základe výzvy súdu prvej inštancie predložil doklad o skúmaní bonity žalovaného - výpis z spoločného bankového úverového registra s tým, že ako vyplýva z tohto výpisu, tento bol vykonaný 25.09.2017 (4 dni pred podpisom zmluvy so žalovaným), t. j. bonita klienta bola skúmaná v čase, kedy došlo ku uzavretiu zmluvy so žalovaným. Odvolaciemu súdu nie je známe ako inak by mohol právny predchodca žalobcu overovať iným spôsobom príjem žalovaného ako jeho samotným vyjadrením, ako aj ním predloženými dokladmi od zamestnávateľa v Anglicku, keď žalobca, resp. jeho právny predchodca, nemá žiadne oprávnenie priamo dotazovať zamestnávateľa žalovaného ohľadom jeho príjmu, resp. či ním predložené doklady o príjme sú pravdivé. Súd nemôže ani v spotrebiteľskom spore nahrádzať procesnú aktivitu strán v celom rozsahu, keď žalovaný nielenže nenavrhol a nepredložil vykonať dôkaz za účelom preukázania, že právny zástupca žalobca neskúmal jeho bonitu, ale sa ani touto argumentáciou v konaní nebránil. Zároveň možno prisvedčiť odvolateľovi, že rozsudok je v tejto časti skúmania bonity prekvapivý a nepredvídateľný, keď po tom ako žalobca predložil súdu podklady o skúmaní bonity žalovaného, tak ako to vyplýva zo zápisnica z pojednávania, na ktorom sa zúčastnil zástupca žalobcu, neuviedol v rámci svojho predbežného posúdenia veci, že sa mu javí z doposiaľ vykonaného dokazovania, že žalobca nespĺnil požiadavku v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Možno preto prisvedčiť odvolateľovi, že súd prvej inštancie nepostupoval správne a neriadil sa ustanoveniami § 150, § 151 CSP, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepredvídateľné a prekvapivé. Odvolací súd súhlasí, že je potrebné poskytnúť vyššiu ochranu spotrebiteľovi ako dodávateľovi, avšak len pred hrubou nerovnováhou v právnom postavení voči dodávateľovi a pokiaľ ju súd poskytne, musí tak urobiť v súlade so základnými princípmi sporového konania a zvlášť na základe dôkazov. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že súdny dvor Európskej únie vo svojom rozhodnutí C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti H. G. naznačil, že aj ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru, a že aj Ústavný súd SR je vo svojej judikatúre kritický pri primeranej ochrane spotrebiteľa. Medzi inými vo svojom náleze sp. zn. PL ÚS 11/2016 zo 07.02.2018 Ústavný súd tiež konštatoval, že v sporovom konaní je pozícia sudcu ako vyhľadávača dôkazov len v prospech jednej strany neprijateľná. Navyiac nijako neobstojí záver súdu prvej inštancie uvedený v bode 31. jeho odôvodnenia, podľa ktorého mal žalovaný deklarovvať príjem vo výške 1.100,- eur, ktorý mal byť overený dopytom zo Sociálnej poisťovne, čo žalobca jednak nepreukázal, resp. nepreukázal, že tento príjem overoval právny predchodca žalobcu. Odvolací súd uvádza, že primárny žiadateľ o úver (spotrebiteľ) je povinný poskytnúť pravdivé a relevantné údaje vo svojej žiadosti o poskytnutie

úveru, resp. v procese skúmania podmienok jeho poskytnutia, a nie naopak, keď spotrebiteľ vo svojej žiadosti, resp. ohľadom bonity výslovne klame, ohľadom svojej majetkovej situácie, úmyselne uvádza nepravdivé údaje, výslovne za účelom, aby splnil podmienky na poskytnutie úveru. Dodávateľ na základe týchto klamlivých údajov je uvedený do omylu a poskytne spotrebiteľovi úver a súd prvej inštancie namiesto toho, aby spotrebiteľa zaviazal aspoň na vrátenie poskytnutej sumy úveru (pokiaľ by vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov) žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že sa mu javí, že dodávateľ nedostatočne skúmal bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd zdôrazňuje, že dodávateľ nie je policajný orgán, t. j. jeho možnosti skúmania bonity spotrebiteľa sú limitované (okrem iného aj zákonom o ochrane osobitných údajov) a musí prioritne vychádzať z údajov, ktoré mu poskytol spotrebiteľ v žiadosti o úver. Odmeniť takéhoto spotrebiteľa, ktorý v žiadosti úmyselne klamal a zavádzal dodávateľa tým, že nemusí zaplatiť ani sumu poskytnutého úveru, je nielen v rozpore s vyššie uvedeným ustanovením, ale aj amorálne. Takáto rozhodovacia prax súdu by mala za následok presný opak toho čo zamýšľal zákonodarca, a to, že žiadatelia o úver by úmyselne klamali a falšovali doklady o svojom príjme a majetkových pomeroch, len aby im bol poskytnutý úver, ktorý by napokon nemuseli, a to ani čiastočne, vrátiť, keby sa ukázalo, že to čo uvádzali nebolo pravdou ohľadom ich bonity, a teda títo by boli obmedzení a naopak dodávateľia služieb, ktorí v dobrej viere vychádzali z údajov uvedených spotrebiteľmi a z dokladov nimi predložených, by boli poškodení.

11. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie, že ak má za sporné tvrdenie žalobcu, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s. riadne skúmal bonitu žalovaného, uvedie túto skutočnosť v rámci predbežného posúdenia veci tak, aby žalobca mohol na túto okolnosť adekvátne reagovať a predišlo by sa tým prekvapivému rozhodnutiu. V prípade, ak by tak súd prvej inštancie neurobil a nepostupoval by vyššie uvedeným spôsobom a neriadil sa ust. § 150 a § 151 CSP, v dôsledku čoho by sa stalo rozhodnutie súdu prvej inštancie neprekvapivým a nepredvídateľným, bolo by v rozpore s právom procesnej strany na spravodlivý proces. S poukazom na uvedené, keďže žalovaný nenamietal vyššie uvedenú okolnosť, nemohol mať žalobca vedomosť o tom, že ním predložené doklady nie sú postačujúce v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch na preukázanie bonity žalovaného, a preto ním predložené doklady ohľadom príjmov a výdavkov žalovaného v odvolacom konaní, nemožno považovať za novoty v odvolacom konaní, ale tieto je súd prvej inštancie v rámci nového rozhodnutia povinný zohľadniť vo svojom ďalšom rozhodnutí v tejto veci.

12. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

13. Právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a žalovaný uzatvorili dňa 29.09.2017 zmluvu o splátkovom úvere č. 5135717132, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 12.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 221,18 eura do 15. dňa v kalendárnom mesiaci. RPMN bola vo výške 16,78%, ročná úroková sadzba 15,40% a priemerná hodnota RPMN 8,96%. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť predstavovala sumu 21.231,30 eura. Konečná splatnosť bola 15.10.2025.

14. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 30.10.2019 vyzval žalovaného k úhrade nedoplatku na splátkach v celkovej výške 4.224,11 eura do 15 dní od doručenia a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru.

15. Listom zo dňa 02.12.2019 právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

16. Listom zo dňa 16.12.2019 bol žalovaný vyzvaný na úhradu sumy 15.233,48 eura. Zároveň bol poučený, že v prípade ak dlžnú sumu neuhradí, banka bude oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe.

17. Na výzvu súdu, aby žalobca preukázal ako bola skúmaná bonita žalovaného, žalobca uviedol, že príjem deklarovaný klientom bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne: 1.100,- eur, náklady na domácnosť : 564,- eur, existujúce záväzky: 0,- eur. K tomu pripojil print screen dopytu do úverového registra.

18. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

19. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods.5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods.1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom 01.06.2017 do 31.12.2017 (ďalej len ako „ZoSÚ“). Tento zákon v § 1 ods. 2 prvá veta definuje spotrebiteľský úver, ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

24. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

26. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie

je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

28. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

29. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, keďže Slovenská sporiteľňa, a.s. bola od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa.

30. Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.3.2018, sp. zn. 7 Cdo/26/2017 uviedol: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“

31. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

32. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že listom zo dňa 30.10.2019 bol žalovaný upozornený, že ku dňu 30.10.2019 je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 4.224,11 eura a zároveň bol vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní. Zásienka sa vrátila z dôvodu toho, že nebola prevzatá v odbernej lehote. Keďže k úhrade splátok nedošlo, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 02.12.2019 vyhlásil mimoriadnu platnosť úveru. Vo vyjadrení zo dňa 08.06.2023 žalobca oznámil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.08.2019. Súd preto považoval vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru za platný a účinný právny úkon.

33. Pokiaľ ide o druhú podmienku a to písomnú výzvu potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, tak súd za predmetnú výzvu považoval výzvu na zo dňa 16.12.2019. V konaní bolo preukázané, že žalovaný bol ku dňu 16.12.2019 nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku, pričom právny predchodca ho vyzval na ich úhradu. Zásienka sa vrátila z dôvodu toho, že nebola prevzatá v odbernej lehote. K samotnému postúpeniu pohľadávky došlo až na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0221/2020/CE zo dňa 24.03.2020.

34. Súd teda má za to, že boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky.

35. Pokiaľ ide o skúmanie bonity tak žalobca v konaní preukázal, že jeho právny predchodca schopnosť žalovaného splácať úver náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z..

36. Súd sa následne zaoberal vecou samou. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným bola dňa 29.09.2017 uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. 5135717132, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 12.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 221,18 eura do 15. dňa v kalendárnom mesiaci. RPMN bola vo výške 16,78%, ročná úroková sadzba 15,40% a priemerná hodnota RPMN 8,96%. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť predstavovala sumu 21.231,30 eura. Konečná splatnosť bola 15.10.2025. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu túto zmluvu súd ex offo podrobil kontrole, či obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované právnou úpravou v čase uzavretia zmluvy. Po preskúmaní predmetnej zmluvy súd dospel k záveru, že táto obsahuje všetky náležitosti v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd je taktiež toho názoru, že úrok dohodnutý v zmluve je primeraný a teda nie je v rozpore s dobrými mravmi. Keďže žalovaný úver riadne a včas nesplácal žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 15.160,92 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 10.933,29 eura, z riadneho úroku vo výške 3.847,42 eura, z úroku z omeškania vo výške 356,21 eura a z poplatkov vo výške 24,- eur. Po postúpení pohľadávky žalovaný nevykonal žiadnu úhradu. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 15.160,92 eura (10.933,29 eura istina + 3.847,42 eura úroky + 24 eur poplatky + 356,21

eura úroky z omeškania). Súd len podotýka, že žalovaný bol povinný v zmysle zmluvy uhradiť celkovo sumu 21.231,30 eura. Podľa účtu žalovaný uhradil iba prvých 6 splátok a potom v decembri 2019 a januári 2020 spolu 750,- eur. Priznaná suma je teda výrazne nižšia ako suma, ktorú mal žalovaný v zmysle zmluvy uhradiť.

37. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojich peňažných záväzkov, zaviazal ho súd na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka odo dňa poslednej úhrady, t.j. vo výške 5% ročne z istiny 10.933,29 eura od postúpenia pohľadávky, t.j. od 25.03.2020 do zaplatenia (v zmysle zásady non ultra petitum, hoci žalovaný sa dostal preukázateľne do omeškania skôr), tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).